

ИХЭРМӨРӨН-АУДИТ ХХК



САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Цэцэрлэг сумын Могойн голын бага сургуулийн  
2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн  
аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХӨА-2024/187/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: [www.audit.mn](http://www.audit.mn)

Мөрөн сум

2024 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,

тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар

Утас: 88883317 Цахим хаяг: [erdenebaatara@audit.gov.mn](mailto:erdenebaatara@audit.gov.mn)

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр

Утас: 99089114 Цахим хаяг: [tegshdelgerb@audit.gov.mn](mailto:tegshdelgerb@audit.gov.mn)

Аудитор: Г.Ичинхорлоо

Утас:88688168 Цахим хаяг: [ichinkhorloog@audit.gov.mn](mailto:ichinkhorloog@audit.gov.mn)

Ихэрмөрөн-Аудит ХХК-ийн захирал Б.Мядагмаа

Утас:99389208 Цахим хаяг: [b\\_myadagmaa@yahoo.com](mailto:b_myadagmaa@yahoo.com)

Аудитор Ц.Мөнхтуяа

Утас: 99382220 Цахим хаяг: [munkhtuya2220@gmail.com](mailto:munkhtuya2220@gmail.com)

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

## 1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ



### ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 дэвхар,  
Меден сум, Хөвсгөл аймаг, 67120  
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khvsgol@audit.gov.mn  
Цахим хуудас: www.audit.mn

2024.02.26 № 01/НЗ

Тайлан -ны № -т

ХӨВСГӨЛ ЦЭЦЭРЛЭГ СУМЫН  
ЦЭЦЭРЛЭГ СУМЫН МОГОЙН  
ГОЛЫН БАГА СУРГУУЛИЙН  
ЗАХИРАЛ Г.ЛХАГВА ТАНАА

#### Хараат бус аудиторын дүгнэлт

##### Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Цэцэрлэг сумын Могойн голын бага сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Цэцэрлэг сумын Могойн голын Бага сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

##### Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

##### Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх үндсэн хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 21,014.3 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

##### Аудитын гол асуудал

Аудитаар эрх бүхий байгууллагын шийдвэргүйгээр 982.8 мянган төгрөгийн балансын урамшуулал олгосон зөрчилд төлбөрийн акт тогтоосон.

##### Бусад асуудлын хэсэг

Тус сургуулийн захирал нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг Цэцэрлэг сумын Засаг дарга, Хөвсгөл аймгийн Боловсрол шинжлэх ухааны газрын даргаар батлуулж, түүнийг 90 хувьтай биелүүлж ажилласан байна.

##### Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

6724040199

**Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага**

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР  А. ОРДЭНЭБААТАР



## 2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

### 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/ төгрөгөөр /			
Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
<b>1</b>	<b>ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>77,042,136.28</b>	<b>105,526,744.03</b>
<b>31</b>	<b>МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ</b>	<b>15,372,531.00</b>	<b>48,899,595.75</b>
<b>31200</b>	<b>Банкинд байгаа бэлэн мөнгө</b>	<b>15,372,531.00</b>	<b>48,899,595.75</b>
<b>31210</b>	<b>Төгрөг</b>	<b>15,372,531.00</b>	<b>48,899,595.75</b>
31211	Төрийн сангийн харилцах	15,372,531.00	48,899,595.75
<b>35</b>	<b>БАРАА МАТЕРИАЛ</b>	<b>61,669,605.28</b>	<b>56,627,148.28</b>
<b>35100</b>	<b>Түүхий эд материал</b>	<b>21,305,460.00</b>	<b>21,438,460.00</b>
35110	Тусгай зориулалттай материал	20,325,960.00	20,535,960.00
35130	Эм боох материал	979,500.00	902,500.00
<b>35400</b>	<b>Хангамжийн материал</b>	<b>40,364,145.28</b>	<b>35,188,688.28</b>
35410	Бичиг хэргийн материал	1,912,770.00	626,900.00
35420	Аж ахуйн материал	2,404,100.00	80,500.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,395,000.00	1,015,000.00
35450	Барилгын засварын материал	205,020.00	205,020.00
35460	Хүнсний материал	14,453,596.00	11,598,001.00
35470	Бусад хангамжийн материал	19,993,659.28	21,663,267.28
<b>2</b>	<b>ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>302,914,973.93</b>	<b>281,900,670.87</b>
<b>39</b>	<b>ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ</b>	<b>302,914,973.93</b>	<b>281,900,670.87</b>
<b>39200</b>	<b>Биет хөрөнгө</b>	<b>268,840,973.93</b>	<b>247,826,670.87</b>
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	223,793,042.00	223,793,042.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-46,285,678.16	-56,741,282.40
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	79,184,032.00	83,935,932.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-26,026,830.67	-47,075,519.23
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	36,643,918.72	46,068,868.72
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-15,533,882.02	-19,786,333.48
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	308,160.00	308,160.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-308,160.00	-308,160.00
39217	Ном	17,066,372.06	17,631,963.26
<b>39300</b>	<b>Биет бус хөрөнгө</b>	<b>34,074,000.00</b>	<b>34,074,000.00</b>
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	34,074,000.00	34,074,000.00
<b>3</b>	<b>НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II</b>	<b>379,957,110.21</b>	<b>387,427,414.90</b>
<b>5</b>	<b>ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН</b>	<b>379,957,110.21</b>	<b>387,427,414.90</b>
<b>51</b>	<b>Засгийн газрын хувь оролцоо</b>	<b>379,957,110.21</b>	<b>387,427,414.90</b>
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	208,175,329.94	208,175,329.94
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	208,175,329.94	208,175,329.94
<b>51200</b>	<b>Хуримтлагдсан үр дүн</b>	<b>54,253,756.09</b>	<b>61,724,060.78</b>
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	54,253,756.09	54,253,756.09
51220	Тайлант үеийн үр дүн		7,470,304.69
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	117,528,024.18	117,528,024.18
<b>6</b>	<b>ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V</b>	<b>379,957,110.21</b>	<b>387,427,414.90</b>

### 2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/ төгрөгөөр /			
Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
<b>I</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)</b>	<b>303,982,888.0</b>	<b>380,061,699.20</b>
<b>12</b>	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>	<b>908,088.00</b>	<b>715,799.20</b>

**Хөвсгөл аймгийн Цэцэрлэг сумын Могойн голын бага сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

<b>120</b>	<b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>	<b>908,088.00</b>	<b>715,799.20</b>
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	908,088.00	565,591.20
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	0,00	150,208.00
<b>13</b>	<b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>	<b>303,074,800.00</b>	<b>379,345,900.00</b>
<b>1310</b>	<b>Улсын төвлөрсөн төсвөөс</b>	<b>262,307,700.00</b>	<b>353,443,400.00</b>
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	262,307,700.00	353,443,400.00
<b>1320</b>	<b>Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих</b>	<b>40,767,100.00</b>	<b>25,902,500.00</b>
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	40,767,100.00	25,902,500.00
<b>II</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН</b>	<b>306,131,308.13</b>	<b>372,591,394.51</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>306,131,308.13</b>	<b>372,591,394.51</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>288,328,139.55</b>	<b>353,821,366.08</b>
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>184,805,091.00</b>	<b>240,192,779.48</b>
210101	Үндсэн цалин	144,537,117.00	174,521,656.48
210102	Нэмэгдэл	35,699,691.00	45,850,712.00
210104	Урамшуулал	4,568,283.00	19,820,411.00
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>23,359,958.00</b>	<b>29,972,925.77</b>
210201	Тэтгэврийн даатгал	15,976,018.39	20,396,722.39
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,876,837.11	2,399,614.36
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,477,832.86	1,919,693.41
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	360,179.70	457,664.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,669,089.94	4,799,231.54
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	<b>21,369,910.42</b>	<b>23,431,966.57</b>
210301	Гэрэл, цахилгаан	647,390.42	792,566.57
210302	Түлш, халаалт	20,072,520.00	21,989,400.00
210303	Цэвэр, бохир ус	650,000.00	650,000.00
<b>2104</b>	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	<b>4,932,647.00</b>	<b>5,714,650.00</b>
210401	Бичиг хэрэг	259,460.00	101,460.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,514,190.00	2,383,900.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	98,500.00	154,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,060,497.00	3,074,790.00
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	<b>10,866,605.00</b>	<b>10,969,790.00</b>
210502	Хоол, хүнс	10,523,105.00	10,969,790.00
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>2,055,600.00</b>	<b>2,290,200.00</b>
210604	Урсгал засвар	2,055,600.00	2,290,200.00
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>315,000.00</b>	<b>951,500.00</b>
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	315,000.00	951,500.00
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>40,623,328.13</b>	<b>40,297,554.26</b>
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,024,000.00	1,792,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,975,100.00	2,748,410.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	35,624,228.13	35,756,744.26
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>17,803,168.58</b>	<b>18,770,028.43</b>
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	<b>17,768,639.00</b>	<b>18,425,495.00</b>
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	11,535,439.00	16,118,495.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,233,200.00	2,307,000.00
<b>2134</b>	<b>Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт</b>	<b>34,529.58</b>	<b>344,533.43</b>
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	34,529.58	344,533.43
<b>III</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)</b>	<b>-2,148,420.13</b>	<b>7,470,304.69</b>
<b>VI</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)</b>	<b>-2,148,420.13</b>	<b>7,470,304.69</b>

## 2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

		/ төгрөгөөр /	
Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
<b>I</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)</b>	<b>303,074,800.00</b>	<b>379,345,900.00</b>
<b>13</b>	<b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>	<b>303,074,800.00</b>	<b>379,345,900.00</b>
<b>1310</b>	<b>Улсын төвлөрсөн төсвөөс</b>	<b>262,307,700.00</b>	<b>353,443,400.00</b>
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	262,307,700.00	353,443,400.00
<b>1320</b>	<b>Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих</b>	<b>40,767,100.00</b>	<b>25,902,500.00</b>
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	40,767,100.00	25,902,500.00
<b>II</b>	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>	<b>278,511,539.00</b>	<b>331,641,985.25</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>278,511,539.00</b>	<b>331,641,985.25</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>259,631,819.42</b>	<b>316,816,971.82</b>
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>184,805,091.00</b>	<b>240,192,779.48</b>
210101	Үндсэн цалин	144,537,117.00	170,921,074.08
210102	Нэмэгдэл	35,699,691.00	49,451,294.40
210104	Урамшуулал	4,568,283.00	19,820,411.00
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>23,359,958.00</b>	<b>29,972,925.77</b>
210201	Тэтгэврийн даатгал	15,976,018.39	20,396,722.14
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,876,837.11	2,399,614.31
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,477,832.86	1,919,691.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	360,179.70	457,664.49
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,669,089.94	4,799,233.19
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	<b>21,219,910.42</b>	<b>23,051,966.57</b>
210301	Гэрэл, цахилгаан	647,390.42	792,566.57
210302	Түлш, халаалт	19,922,520.00	21,609,400.00
210303	Цэвэр, бохир ус	650,000.00	650,000.00
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	<b>15,732,800.00</b>	<b>12,059,200.00</b>
210502	Хоол, хүнс	15,732,800.00	12,059,200.00
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>3,584,700.00</b>	<b>2,506,000.00</b>
210604	Урсгал засвар	3,584,700.00	2,506,000.00
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>315,000.00</b>	<b>951,500.00</b>
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	315,000.00	951,500.00
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>10,614,360.00</b>	<b>8,082,600.00</b>
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,219,690.00	6,308,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,394,670.00	1,774,000.00
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>18,879,719.58</b>	<b>14,825,013.43</b>
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	<b>18,845,190.00</b>	<b>14,480,480.00</b>
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	12,611,990.00	12,173,480.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,233,200.00	2,307,000.00
<b>2134</b>	<b>Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт</b>	<b>34,529.58</b>	<b>344,533.43</b>
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	34,529.58	344,533.43
<b>III</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)</b>	<b>24,563,261.00</b>	<b>47,703,914.75</b>
<b>V</b>	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)</b>	<b>9,190,730.00</b>	<b>14,176,850.00</b>
<b>22</b>	<b>ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ</b>	<b>9,190,730.00</b>	<b>14,176,850.00</b>
<b>2200</b>	<b>Дотоод эх үүсвэрээр</b>	<b>9,190,730.00</b>	<b>14,176,850.00</b>
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	9,190,730.00	14,176,850.00
<b>VI</b>	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)</b>	<b>-9,190,730.00</b>	<b>-14,176,850.00</b>
<b>VIII</b>	<b>НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)</b>	<b>15,372,531.00</b>	<b>33,527,064.75</b>
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	15,372,531.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	15,372,531.00	48,899,595.75

## 2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	208,175,329.94	117,528,024.18	431,271.85	326,134,625.97
9	Тайлант үеийн үр дүн				
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	208,175,329.94	117,528,024.18	54,253,756.09	379,957,110.21
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	208,175,329.94	117,528,024.18	54,253,756.09	379,957,110.21
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	208,175,329.94	117,528,024.18	54,253,756.09	379,957,110.21
19	Тайлант үеийн үр дүн			7,470,304.69	7,470,304.69
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	208,175,329.94	117,528,024.18	61,724,060.78	387,427,414.90

## 2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Зөрүү
II	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>	<b>368,806,500.00</b>	<b>319,916,335.25</b>	<b>86.74</b>	<b>48,890,164.75</b>
21	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>368,806,500.00</b>	<b>319,916,335.25</b>	<b>86.74</b>	<b>48,890,164.75</b>
210	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>349,400,800.00</b>	<b>305,435,855.25</b>	<b>87.42</b>	<b>43,964,944.75</b>
2101	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>279,000,500.00</b>	<b>240,192,779.48</b>	<b>86.09</b>	<b>38,807,720.52</b>
210101	Үндсэн цалин	190,131,500.00	170,921,074.08	89.90	19,210,425.92
210102	Нэмэгдэл	72,061,700.00	49,451,294.40	68.62	22,610,405.60
210104	Урамшуулал	16,807,300.00	19,820,411.00	117.93	-3,013,111.00
2102	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>34,874,600.00</b>	<b>29,972,925.77</b>	<b>85.94</b>	<b>4,901,674.23</b>
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,714,600.00	20,396,722.14	86.01	3,317,877.86
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,790,000.00	2,399,614.31	86.01	390,385.69
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,232,000.00	1,919,691.64	86.01	312,308.36
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	558,000.00	457,664.49	82.02	100,335.51
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,580,000.00	4,799,233.19	86.01	780,766.81
2105	<b>Нормативт зардал</b>	<b>12,059,200.00</b>	<b>12,059,200.00</b>	<b>100.00</b>	
210502	Хоол, хүнс	12,059,200.00	12,059,200.00	100.00	
2108	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>1,183,100.00</b>	<b>951,500.00</b>	<b>80.42</b>	<b>231,600.00</b>
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,183,100.00	951,500.00	80.42	231,600.00
2109	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>22,283,400.00</b>	<b>22,259,450.00</b>	<b>99.89</b>	<b>23,950.00</b>
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,508,800.00	20,485,450.00	99.89	23,350.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,774,600.00	1,774,000.00	99.97	600.00
213	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>19,405,700.00</b>	<b>14,480,480.00</b>	<b>74.62</b>	<b>4,925,220.00</b>
2132	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	<b>19,405,700.00</b>	<b>14,480,480.00</b>	<b>74.62</b>	<b>4,925,220.00</b>
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	17,098,700.00	12,173,480.00	71.20	4,925,220.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,307,000.00	2,307,000.00	100.00	
III	<b>ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР</b>	<b>368,806,500.00</b>	<b>353,443,400.00</b>	<b>95.83</b>	<b>15,363,100.00</b>
31	<b>УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ</b>	<b>353,443,400.00</b>	<b>353,443,400.00</b>	<b>100.00</b>	
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	353,443,400.00	353,443,400.00	100.00	

**Хөвсгөл аймгийн Цэцэрлэг сумын Могойн голын бага сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

<b>35</b>	<b>ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС</b>	<b>15,363,100.00</b>			<b>15,363,100.00</b>
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	15,363,100.00			15,363,100.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		15,372,531.00		-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		48,899,595.75		-
					48,899,595.75

**Орон нутгийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан**

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Зөрүү
<b>II</b>	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>	<b>25,902,500.00</b>	<b>25,557,966.57</b>	<b>98.67</b>	<b>344,533.43</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>25,902,500.00</b>	<b>25,557,966.57</b>	<b>98.67</b>	<b>344,533.43</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>25,902,500.00</b>	<b>25,557,966.57</b>	<b>98.67</b>	<b>344,533.43</b>
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	<b>23,396,500.00</b>	<b>23,051,966.57</b>	<b>98.53</b>	<b>344,533.43</b>
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,132,500.00	792,566.57	69.98	339,933.43
210302	Түлш, халаалт	21,614,000.00	21,609,400.00	99.98	4,600.00
210303	Цэвэр, бохир ус	650,000.00	650,000.00	100.00	0.00
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>2,506,000.00</b>	<b>2,506,000.00</b>	<b>100.00</b>	<b>0.00</b>
210604	Урсгал засвар	2,506,000.00	2,506,000.00	100.00	0.00
<b>III</b>	<b>ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР</b>	<b>25,902,500.00</b>	<b>25,557,966.57</b>	<b>98.67</b>	<b>344,533.43</b>
<b>32</b>	<b>ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ</b>	<b>25,902,500.00</b>	<b>25,557,966.57</b>	<b>98.67</b>	<b>344,533.43</b>
320001	Орон нутгийн төсвөөс	25,902,500.00	25,557,966.57	98.67	344,533.43

### 3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 982.8 мянган төгрөгийн зөрчил<sup>1</sup> илэрснээс 1 зөвлөмж, 982.8 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоосон.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 982.8 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон зөрчил нь бидний тогтоосон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын түвшнээс 3,915.3 мянган төгрөгөөр бага тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өглөө.

#### 3.1 Төлбөрийн акт

1. Төсвийн гүйцэтгэлтэй холбоотой асуудал

##### Илрүүлэлт:

БШУЯ-ын Төрийн нарийн бичгийн даргын 2023.07.04-ны өдрийн 2/3151 тоот тушаалаар санхүүгийн ажилтанд олгох балансын урамшууллыг зохих шийдвэргүйгээр сургуулийн захиралд сарын цалингийн 70 хувиар буюу 982.8 мянган төгрөгийг тооцож урамшуулал олгосон байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах,” гэж заасныг зөрчсөн байна.

#### 3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

##### Илрүүлэлт:

Тус сургуулийн үндсэн хөрөнгөнд элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн 14 нэр төрлийн 17,873.9 мянган төгрөгийн 54 ширхэг хөрөнгө бүртгэлтэй байгаа нь УСНББОУС-17 “Үндсэн хөрөнгө”-ийн параграф 67, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3 “холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах,” заалт болон ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолын 7 дугаар бүлгийн 7.1 заалттай тус тус нийцээгүй, “үнэлгээ ба хуваарилалт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

##### Өгсөн зөвлөмж:

Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг ОНӨГ-т хүргүүлэн шийдвэрлүүлж, үр дүнг нягтлан бодох бүртгэлд тусгах

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайлан хүлээн авсан өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор, биелэлтийг 2024 оны 9 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

### 4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

---

### Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тус сургуулийн үндсэн хөрөнгөнд элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн 14 нэр төрлийн 17,873.9 мянган төгрөгийн 54 ширхэг хөрөнгө бүртгэлтэй	1	0					1	-
БШУЯ-ын Төрийн нарийн бичгийн даргын 2023.07.04-ны өдрийн 2/3151 тоот тушаалаар санхүүгийн ажилтанд олгох балансын урамшуулалыг зохих шийдвэргүйгээр сургуулийн захиралд сарын цалингийн 70 хувиар буюу 982.8 мянган төгрөгийг тооцож урамшуулал олгосон	1	982.8	1	982.8				
<b>Дүн</b>	<b>2</b>	<b>982.8</b>	<b>1</b>	<b>982.8</b>			<b>1</b>	<b>0</b>

### 5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	<b>НИЙТ</b>	<b>1</b>	<b>1</b>			<b>1</b>			



ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР  
АКТ

2024 оны 08 сарын 26 өдөр

№ 48/АДЭТӨАЭА/ХӨА-2024/  
187/НА-СТА-ТШЗ

Мөрөн сум

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Хөвсгөл аймгийн Цэцэрлэг сумын Могойн бага сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Могойн бага сургуулийн захирал нь зохих шийдвэргүйгээр нягтлан бодох бүртгэлийн ажилтанд олгох 982,800 /есөн зуун наян хоёр мянга найман зуу/ төгрөгийн балансын урамшуулал авсан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.2 "Нягтлан бодох бүртгэлийн ажилд үр бүтээл гарган ажилласан нягтлан бодох бүртгэлийн ажилтныг шагнаж урамшуулж болно.", Төсвийн тухай хуулийн 41 дугаар зүйлийн 41.2.3-т "төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж тайлагнах," гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалтагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно". Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдрийн А/95 дугаар тушаал "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.3.8-д "Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн" гэж заасныг үндэслэн **ТОГТООХ** нь:

1. Сургуулийн захиралд олгосон балансын урамшуулал 982,800 /есөн зуун наян хоёр мянга найман зуу/ төгрөгийг Могойн бага сургуулийн захирал Г.Лхагваас гаргуулж Хөвсгөл аймгийн Төрийн санд байрших 100170000955 тоот /Хо. Бусад нэр заагдаагүй орлого/ дансанд төвлөрүүлэх;
2. Актын биелэлтийг 2024 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газар-т нотлох баримтын хамт ирүүлэхийг Цэцэрлэг сумын Могойн бага сургуулийн захирал Г.Лхагва, нягтлан бодогч Г.Энхжаргал нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

ДАРГА,ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР  
"ИХЭР МӨРӨН АУДИТ"ХХК  
ЗАХИРАЛ

А.ЭРДЭНЭБААТАР

Б.МЯДАГМАА

Хөвсгөл аймаг, Мөрөн сум, 8 дугаар баг, аймгийн ЗДТГ-ын байр, А хөрлөг, 3 дөрхөө, 303 тоот

6724020158